

הקרו הקיימת לנחמני

מה, רשומות על שמו הפרטי של נחמני. לנחמני עצמו יש גם הסבר כיצד קרה שהוא, פקיד הקרו הקיימת, חולש באורח פרטי על אחוזת-קרקע כה נרחבת, שלא הודהה עם הסברו של המוכר.

היה לי כסף, הסביר לכתב העולם הזה, ורכשתי את האדמה. לא כתוב באף מקום שאסור לי לעשות זאת. בשום מקום לא היה כתוב גם, מהו המקור הכפסי של בעל משכורת-הפקיד, לרכישת שטחי אדמה פרטיים, ומה משמעותה של רכישה כזאת בידי פקיד הממונה על רכישת קרקעות למען האומה. ומפני שהדבר לא כתוב בשום מקום, לכן היה נחמני גם בין ראשוני החברים בנחלות. אותה אחוזת קרקע של הפקידים-הבכירים בעמק-ירדן, אצל הידועה לשימחה.

★ ★ ★

(יב) שיכון שלא שוכן

ידותיו של אליהו לא עמדו לו בקום המדינה. כמו ערבים רבים אחרים, שהוכיחו את נאמנותם ומסירותם ליישוב העברי וסיכנו למענו את חייהם, הופתע אליהו ביהייד להיווכח כי במדינה החדשה מתייחסים אליו ואל אנשיו כאל בוגדים-בכוח.

בשנת 1950 נדהמו ערביי כסאס כאשר ניתן צו של המושל הצבאי בגליל לגרשם מאדמתם. רוב תושבי הכפר החליטו, מרוב ייאוש, לברוח למדינות השכנות. רק עשר משפחות הגיעו למקום החדש, שהוקצה לתושבי כסאס על-ידי המושל הצבאי, בודאי חמאס שליד מגדל.

מתוך כל הפרשה היה נראה כאילו נחמני התנכל לזכויותיהם של בני כריסנטי אך ורק כדי להשיב תודה צנועה לערביי כסאס, עוזריו הנאמנים בעבר, ולהצמיא להם שיכון חדש ואדמה חדשה לעבדה.

בייחוד הוטלה חובה זו על נחמני, לאחר שמוכר כסאס פנה לבית-הדין העליון, שפסק כי במידה שטעמי הבטחון המסתוריים מונעים את החזרת ערביי כסאס לבתיהם ולאדמתם — חובת המדינה להחזיר להם בתים ואדמות במקום אחר. אפשר היה לחשוב, כי עד כאן עשה נחמני מה שעשה, כדי לעמוד בהתחייבות זך שהקרו הקיימת קיבלה על עצמה למלאה.

אולם לא כך התברר בהמשך הפרשה. עד מהרה נודע לכריסנטי, כי לאחר התנגדותה של המועצה המקומית במגדל, אין נחמני מתכוון כלל לגשת לבניין שיכון לערביי כסאס, ותחת זאת יש בדעתו למסור את הקרקע לאחרים בחכירה לשנה נוספת.

★ ★ ★

(יג) ידיים לאומיות בהחלט

האחים כריסנטי, שעברה עליהם שנה קשה על קרקע זו וששילמו את 1000 הל"י לפי דרישתו הסרת-היסוד של נחמני, חשבו בתמימותם, כי לפחות מגיעה להם זכות-הבכורה לחכירת-הקרקע, במקרה שאינה משמשת לצרכים אחרים. כי בינתיים התברר, שהקרקע נמצאת באמת בפיקוחה של הקרו הקיימת, נוכח העובדה שבשנת 1954 היא הופקעה מידי בעליה הדרוויים ועברה לרשות רשות הפיתוח והקרו הקיימת. בעלי הקרקע הקודמים, שהחכירו את אדמתם לכריסנטי, לא ידעו דבר על הפקעת רכושם. ילקוט הפירוטומים מספר 335, שבו התפרסם הצו השרירותי בעניין זה, לא הגיע כמובן לכפר הדרוזי הנידח, ואיש לא טרח להודיע להם את תוכנו.

היתה זאת שיטתו הרגילה של נחמני ברכישת קרקעות מערבים סרבנים, שמיאנו למכור את קרקעותיהם לקרו הקיימת במחיר ובתנאים המוכתרים על-ידי נחמני. במקרה כזה, היה נחמני רגיל להוציא צו הפקעה, שהאוצר מוסמך להוציא לגבי קרקעות, הנחוצות לצרכים ציבוריים. כך, למשל, הפקיע נחמני בשעתו את אדמת הכפר הערבי חורפס, ממש ערב הקציר. רק תחנוניהם של הכפריים בפני ראש-הממשלה הביאו לכך שהיבול, שבניתיים נקצר על-ידי נחמני, הוחזר לידיהם. האדמה נשארה, כמובן, בידי הלאומיות של נחמני.

שיטה זו הפכה בינתיים למדיניות רשמית של הקרו הקיימת, דוברה הודיע לא מזמן כי הקרו הקיימת תהיה נאלצת להוסיף ולהוציא צווי הפקעה לגבי קרקעותיהם של ערבים, המסרבים למכרן מרצונם החופשי. היתה זאת שיטה שצבי הרמן שפירא היה מתהסס בקברו למשמעה.

★ ★ ★

(יד) קרושת השבת בנהריה

שהתברר לכריסנטי כי האדמה נמצאת בהנהלתו המעשית של נחמני, פנה אליו וביקש להכיר את השטח, בו השקיע כספים רבים בטיקול, במערכת צינורות, ובמתן כספים לנחמני עצמו.

אולם נחמני החליט אחרת. האיכר העיקש, שסירב להתחלק אתו ברוחחים ושאיים עליו ב"עיתונים", לא היה ראוי לקבל את האדמה. לכריסנטי, שהיה מצויד בהמלצותיו של קצין הפיתוח האיזורי אברהם הירשפלד, ובהמלצת המועצה המקומית מגדל, נודע כי האדמה הוחכרה לשני אנשי-אדמה ותיקים: פלישמן פקיד בתנובה והשוטר נחום ברבי.

השניים עצמם הבינו, לאחר שכריסנטי פנה אליהם, כי זכותו גדולה מזכותם. הם הגיחו את השטח, למרות הסכם החכירה שהיה בידיהם, וחדלו לסתל בו.

באין ברירה אחרת, לאחר שכריסנטי עשה כל מאמץ לקבל את חוזה החכירה המגיע לו, עלה האיכר ממגדל על האדמה, חרש אותה וזרע בה חיטה.

מעשה אחרון זה המריץ את נחמני לפנות אל בית-המשפט ולבקש את סילוקו של כריסנטי מן האדמה המעובדת על-ידיו. בחיק 424/56 כתב באיכותו של נחמני, כאחד הנימוקים המכריעים לבקשתו, כי "המשיבים, או אחד מהם, השתמשו בקדושת יום השבת, ובתאריך 15.12.56 עלו על הקרקעות הנ"ל, חרשו וזרעו, בניגוד לרצון וכלי כל הסכמת המבקשים, או אחד מהם, או מישהו בשמם או מטעמם."

קדושת השבת היא עיקר גדול בין עיקרי הקרו-הקיימת. יחד עם איסור גידול החזירים, שני סעיפים אלה הם חלק בלתי-נפרד מכל חוזה-החכירה של הקרו הקיימת, הנושאת עדיין עיניים שאפתניות לכספים הבאים מעברילים, מכיסם של יהודים שומרי-מצוות.

הם אינם מחייבים, כמובן, את פקידי הקרו-הקיימת עצמם, מסוגו של נחמני, הנוהג למשתמש במכונות הקרו הקיימת. העומדת לרשותו, כדי לנסוע בה בשבתות לרחצה בשפת-הים של נהריה.

בשבוע שעבר, כשחרב הסילוק מונחת על צווארם, כתבו האחים כריסנטי מכתב נואש לנשיא המדינה יצחק בן-צבי, חברו של נחמני מימי שביתת פועלי הפוס. "אנו אנשי עבודה ועמל", כתבו, "אין אנו אנשי ריב ומדון. אנא, אל תרפו את ידינו, אל תרוששו אותנו כל עוד אנו יכולים לעבוד. עיורו לנו לעשות זאת, ויהיה השם עימכם. הפסיקו משפטם נדננו. תנו לנו אדמה. ויהיה שלום בחילך, שלוה בארמונותיך, ירושלים."

אולם הקרו הקיימת במחוז הגליל עסוקה מדי בתפקידים לאומיים. אין להניח שתטה אוזן לשוועתם של איכרים המבקשים אדמה.

מרק עגבניות צרפתי ברסק המרוכז של „ארדי“

טעם נפלא — צבע חם — ריכוז גבוה אופן ההכנה:

1. לרסק 100 גרם בצל וראש גזר ולטגן ב-50 גרם שומן ובכף קמח עד אשר התערובת משחימה.

2. להוסיף קופסה רסק „ארדי“ (מחירה רק 220 פרוטה), 2 כפיות סוכר, 1/2 כפית מלח. פלפל ופטרוזיליה.

3. לבשל על אש נמוכה במשך 7 דקות ולהעיר ביר דרך מסננת.

4. להוסיף 60 גרם אורז ו-6 כוסות מים ולבשל עד שהאורז יתרכך.

ארדי

חמי טבריה

מעינות הישועה הידועים מימי קדם לסובלים ממחלות:

רומטיות גניקולוגיות אברי נשימה, שבר גפים, אחריות זחלים

פיזיותרפיה

לשיקום, מאסאז' תת-מימי, תרגילי לי תנועה תת-מימיים, התעמלות רפואית — לטיפול מיוחד בהתקשות פרקים, שיתוקים, ביחוד אחריות פוליו.

אינהלטריום

טיפול בדרכי הנשימה העליונות, פיקוח רפואי. — פתוח כל השנה!

דובר פרטים נא לפנות:

חברת חמי טבריה, המנהל הרפואי, טבריה, ת.ד. 77.